

KS § 316

Utfall av förvaltningsrätten i Linköpings dom 2022-10-20, mål nr 2057-22 gällande Västerviks flygplats samt vidare beredning - information

Diarienummer: 2022/99

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2022-03-01, § 50 i ärendet rubricerat *Lantmäteriatgärder på Västerviks flygplats - information och godkännande* att godkänna lämnad information och genomförande av åtgärder gällande lantmäteriförrättning samt kompletterande utvecklingsarbete inom ramen för kommunfullmäktiges tidigare beslut.

Kommunstyrelsens beslut överklagades till Förvaltningsrätten med motiveringen att kommunstyrelsen agerade utanför den kommunala kompetensen.

Förvaltningsrätten i Linköping beslutade i sin dom 2022-10-20 att avslå överklagandet.

Kommunstyrelsens förvaltning informerar i tjänsteskrivelse att de nu har för avsikt att genomföra beställningen av lantmäteriförrättning i syfte att genomföra kommunfullmäktiges beslut 2016-04-25, § 72 och möjliggöra för olika slags flyg, till exempel taxifyg, ambulansflyg och småcharter, att starta och landa på Västerviks flygplats.

Förvaltningen vill i sin tjänsteskrivelse uppmärksamma kommunstyrelsen på att Region Kalmar län, som en av flera regioner i Sverige genom SKR, har genomfört en upphandling av flygtjänster för ambulansflyg. Resultatet av upphandlingen medför att Region Kalmar län är bunden till Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) i 72 månader. KSA har som operatör satt säkerhetsmässiga begränsningar för sin flygplanstyp som innebär att rullbanan på Västerviks flygplats, även efter inrättande, är cirka 150 m för kort vid våt väderlek. Detta innebär att det sannolikt kommer att dröja 5,5 år (som lägst) innan, av Region Kalmar län planerade ambulansflygtransporter på regelbunden basis kommer att nyttja Västerviks flygplats. Andra typer av ambulansflygningar, i den mån de förekommer som komplement till de avtalsbundna, kan dock ske.

Kommunstyrelsens förvaltning skriver att den tidigare investeringen av flygplatsen (banförlängningen 2016-2017) idag inte får användas i särskilt stor utsträckning. För det krävs att flygplatsen är inrättad av Transportstyrelsen. Beslut om inrättande fattades av Transportstyrelsen 2021, med förbehållet att flygplatsägaren har rådighet över hindersituationen. Väsentligt fler typer av flygplan, till exempel på marknaden förekommande ambulansflyg (med passus för tidigare omnämnd upphandling), taxifyg, småcharter och brandflyg kommer att kunna använda flygplatsen efter att kommunen åtgärdat Transportstyrelsens förbehåll i beslutet.

Förvaltningen redogör även för möjliga scenarier kring en kommande utveckling av flygplatsen och den ekonomiska storleksordningen på sådana åtgärder. Åtgärderna består av en kombination av driftåtgärder, reinvesteringsåtgärder samt nyinvesteringsåtgärder. Uppskattad summa avseende successiva investeringar över en femårsperiod landar på 7,5 – 12 mkr, varav 4 mkr bedöms nödvändiga oavsett fullföljande av Transportstyrelsens beslut om inrättande.

KS § 316 fortsättning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna informationen från förvaltningen gällande utfallet av förvaltningsrättens dom i oktober 2022 gällande Västerviks flygplats samt informationen om vidare planerad avsikt att fullfölja beställningen av lantmäteriförrättning enligt godkännande 2022-01-03.

Jäv

Susanne Stackelberg (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut i ärendet.

Förslag på mötet

Mariann Gustafsson (V) godkänner inte informationen på grund av eventuella ytterligare investeringar i flygplatsen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslaget till beslut under proposition och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna informationen från förvaltningen gällande utfallet av förvaltningsrättens dom i oktober 2022 gällande Västerviks flygplats samt informationen om vidare planerad avsikt att fullfölja beställningen av lantmäteriförrättning enligt godkännande 2022-01-03.

Beslutet är elektroniskt justerat.

Beslutet skickas till

Ulf Kullin, kommunstyrelsens förvaltning
Daniel Niklasson, enheten för samhällsbyggnad
Mikael Nilsson, enheten för samhällsbyggnad

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteskrivelse 2022-10-26

Kommunstyrelsen

Information om utfall av förvaltningsrättens dom oktober 2022 gällande Västerviks flygplats samt information om pågående och planerade åtgärder

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträde den 1 mars 2022 i ärende, KS § 50, med rubriken "Lantmäteriåtgärder på Västerviks flygplats – information och godkännande", att godkänna lämnad information och genomförande av åtgärder gällande lantmäteriförrättning samt kompletterande utvecklingsarbete inom ramen för kommunfullmäktiges tidigare beslut.

Beslutet överklagades till Förvaltningsrätten av berörda markägare företrädda av ombud som anför att kommunstyrelsen genom godkännande av information och åtgärder kopplade till lantmäteriförrättningen, bland annat, agerade utanför den kommunala kompetensen.

Kommunen vidhåller sina ställningstaganden och yrkar att överklagandet ska avslås. Förvaltningsrätten beslutade att gå på kommunens linje och avlog markägarnas anförande.

Vad händer nu?

Kommunstyrelsens förvaltning har för avsikt att genomföra beställningen av lantmäteriförrättningen i syfte att genomföra kommunfullmäktiges beslut 2016-04-25 och möjliggöra för olika slags flyg, t ex taxiflyg, ambulansflyg och småcharter, att starta och landa på Västerviks flygplats.

Kommunstyrelsens förvaltning vill göra kommunstyrelsen uppmärksam på att Region Kalmar län, som en av flera regioner i Sverige genom SKR, har genomfört en upphandling av flygtjänster för ambulansflyg (2019/S 189-460036). Upphandlingen har genomgått många turer och överklaganden och dess utfall har fram till i februari 2022 varit högst osäkert. Resultatet av upphandlingen medför att Regionen är bunden till Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) i 72 månader¹. Avtalet med KSA togs i bruk i södra Sverige i februari 2022. KSA, som till sist vann upphandlingen, har som operatör satt säkerhetsmässiga begränsningar för sin flygplanstyp som innebär att rullbanan på Västerviks flygplats, även efter inrättande, är ca 150 m för kort vid våt väderlek (ref. Gällivare flygplats). Detta innebär att det sannolikt kommer att dröja 5,5 år (som lägst) innan, av Regionen, planerade ambulansflygtransporter på regelbunden basis kommer att nyttja Västerviks flygplats. Andra typer av ambulansflygningar, i den mån de förekommer som komplement till de avtalsbundna, kan dock ske.

¹ Detaljer i upphandlingen, såsom t ex avtalslängd har relativt nyligen uppmärksammats av förvaltningen.

Idag får inte den tidigare investeringen av flygplatsen (banförlängningen 2016-2017) användas i särskilt stor utsträckning. För det krävs att flygplatsen är inrättad av Transportstyrelsen. Beslut² om inrättande fattades av Transportstyrelsen 2021, med förbehållet att flygplatsägaren har rådighet över hindersituationen. Väsentligt fler typer av flygplan, till exempel på marknaden förekommande ambulansflyg (med passus för tidigare omnämnd upphandling), taxifyg, småcharter och brandflyg kommer att kunna använda flygplatsen efter att kommunen åtgärdat Transportstyrelsens förbehåll i beslutet.

Rekommenderade åtgärder

Samhällsbyggnadsenheten har tidigare redogjort för möjliga scenarier kring en kommande utveckling av flygplatsen och den ekonomiska storleksordningen på sådana åtgärder. Åtgärderna består av en kombination av driftåtgärder, reinvesteringsåtgärder samt nyinvesteringsåtgärder.

I närtid kommer frågan om rådighet över inflygningszonen (hinder) att hanteras av lantmäteriet. Beroende på utfall är enhetens bedömning att kostnader för intrång alternativt för inlösen om intrånget bedöms som stort att belasta kommunen. Kostnaderna bedöms till 1,5-5 mkr beroende utfall.

Efter att kommunen fått rådighet över inflygningszonen skall denna säkerställas, mätas in samt en ny inflygningsprocedur tas fram av godkänd konsult. Dessa kostnader beräknas till ca 1-1,5 mkr.

En angelägen åtgärd är även instängsling av banan för att förstärka tillträdesskyddet samt att ytterligare öka säkerheten (exempelvis djurkollisioner). En sådan inhägnad beräknas kosta närmare 1 mkr.

Inom en femårsperiod är det önskvärt att även den gamla delen av landningsbanan får ny beläggning (reinvestering) för att vidmakthålla bankroppen. En sådan åtgärd ökar även banans bärighet vilket möjliggör landning av tyngre flygplan. Denna åtgärd hade varit nödvändig att genomföra oaktat banförlängningen då ingen sådan reinvestering gjorts sedan banan anlades. Kostnaden beror på aktuellt asfaltpris som i dagsläget påverkas starkt av rådande världsläge. En rimlig kostnadsbild är cirka 3 mkr.

För flygplatsledning (platschef) är det rimligt att det, efter att Transportstyrelsens förbehåll i beslutet att inrätta Västerviks flygplats är åtgärdade och godkända, tillskapas en särskild tjänst inom kommunens organisation motsvarande cirka en halvtid. Denna tjänst kan beroende på trafikomfattning och annan verksamhet komma att behöva vidareutvecklas stegvis

Övriga åtgärder som reinvesteringar i byggnader och övriga åtgärder omfattar cirka 1-2 mkr beroende på ambitionsnivå.

Summa successiva investeringar över en femårsperiod: 7,5 – 12 mkr, varav 4 mkr bedöms nödvändiga oavsett fullföljande av Transportstyrelsens beslut om inrättande.

² Transportstyrelsens beslut 2021-06-17 TSL 2020-7958

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår kommunstyrelsen att besluta att godkänna informationen från förvaltningen gällande utfallet av förvaltningsrättens dom i oktober 2022 gällande Västerviks flygplats samt informationen om vidare planerad avsikt att fullfölja beställningen av lantmäteriförrättning enligt godkännande 2022-01-03.

Ulf Kullin
Förvaltningsledare/
näringslivschef

Daniel Niklasson
Samhällsbyggnadschef

Mikael Nilsson
Mark- och exploateringsingenjör